

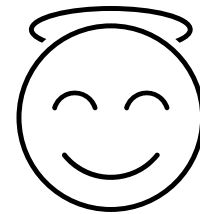
Trafik- och infrastrukturrådet & Strukturbildsnätverket

Oskarshamn 2025-12-04

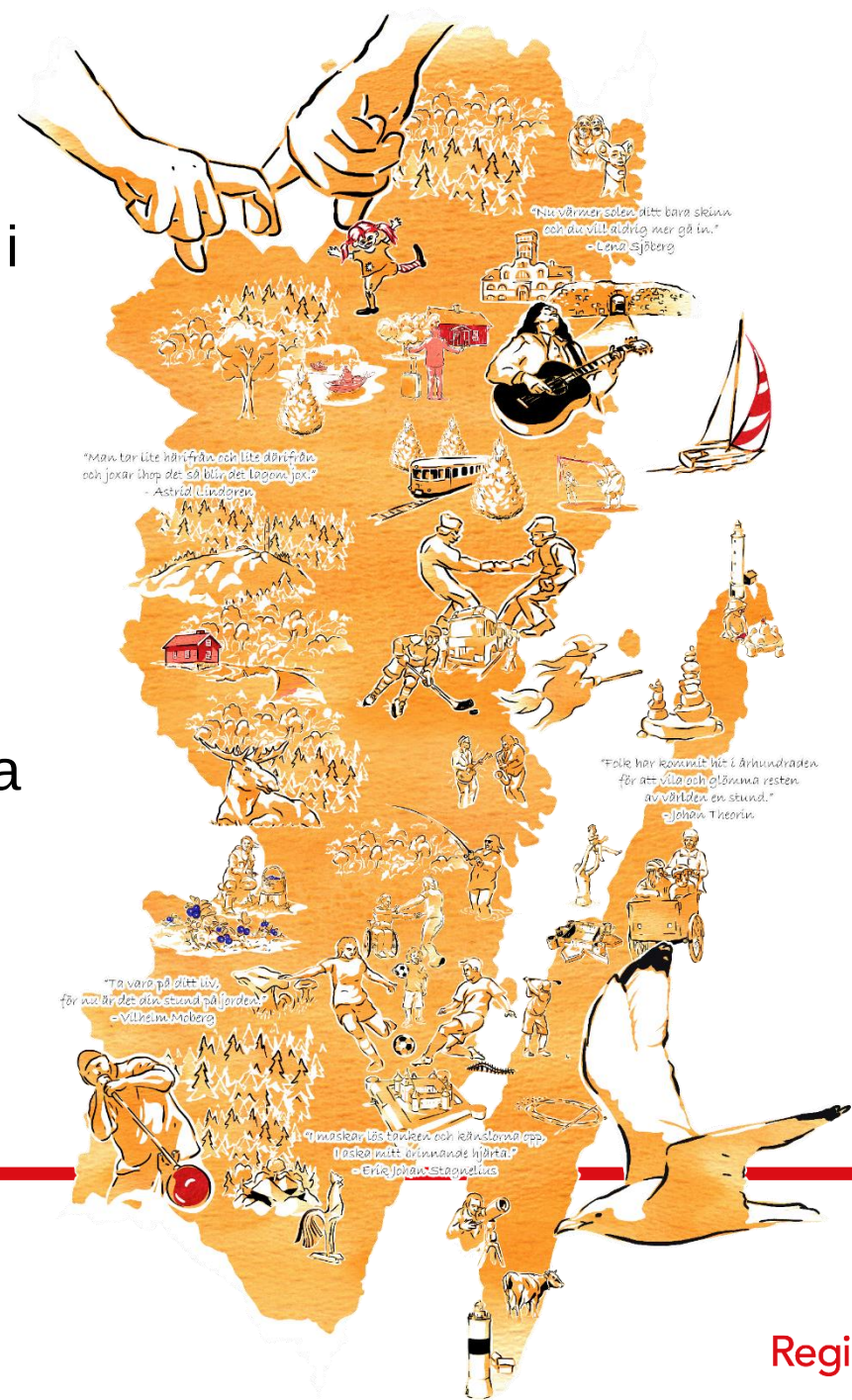

Välkommen till dagen!

1. Regional information och återkoppling
2. Regional vägledning för jordbruksmark i samhällsplaneringen
3. Regionatlas
4. Region Östergötlands rumsliga resa
5. Hållbart engagemang för samverkan, HESA-enkät 2025
6. Hur utvecklar vi med vårt gemensamma nätverk?
7. Hur gick det med den Regionala utvecklingsstrategi?

Det här ska vi prata om idag

Incheckning - Vilka förväntningar har du på dagen?

1. Regional information och återkoppling

1. Regional information och återkoppling

EUI (European Urban Initiative) – city to city exchange

” Ett City-to-City Exchange innebär att en stad eller kommun (”den sökande”) som står inför en specifik utmaning inom hållbar stadsutveckling matchas med en annan stad i en EU-medlemsstat som har relevant erfarenhet och expertis (”peer”). ”

[City-to-City Exchanges | EUI](#)

Aktuellt Kalmar länstrafik

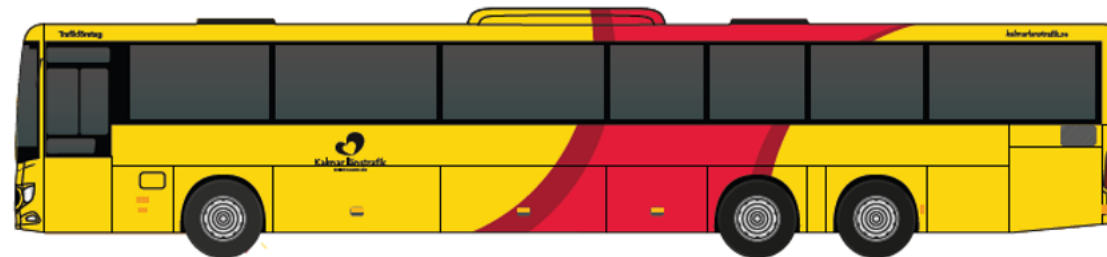
Upphandling – risk för försening

En överprövning hos Kammarrätten

Tre överprövningar hos
Förvaltningsrätten

Uppdrag i beslutad Regionplan

Förstudie framtagande av nytt
Trafikförsörjningsprogram 2029-2037
med utblick mot 2040

Vård, hälsa och tillgänglighet

Bebyggelse, boende och trygghet

Utbildning, skolstruktur och fritid

Mobilitet och transporter

Infrastruktur, beredskap och investeringar

Näringsliv och landsbygd

Data, kunskap och planering

I trafikstrategin kommer vi fördjupa beskrivningar kring stråken och det kommer fungera som en övergripande strategi för infrastrukturens utveckling i länet.

Vissa inspel kommer att lyftas in som aktiviteter eller som frågor som hanteras inför framtagandet av strategin.

Uppföljning från workshop 16 oktober

Regional transportplan Kalmar län
Länstransportplan för Kalmar län 2026-2037

Remissversion

Nationell plan:

Infomöte i måndags gällande RKL:s yttrande. Finns att läsa här:

<https://utveckling.regionkalmar.se/nyheter/infomote-trafikverkets-nationella-plan/>

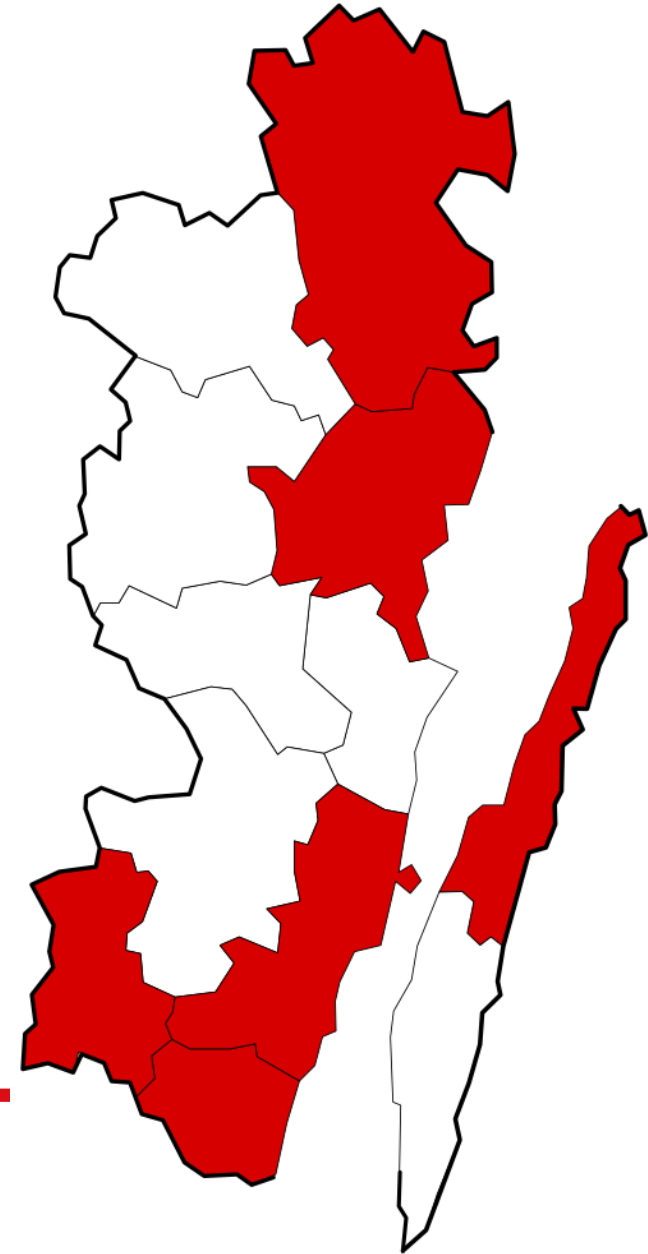
Regional plan:

Sista dagen för yttrande imorgon!

Planer för transportinfrastrukturen 2026-2037

Kalmar län

- Regional trafikstrategi?
 - Nej
- Kommunala trafikstrategier?
 - Röd = beslutade trafikstrategier
 - Rosa = påbörjade men ej beslutade trafikstrategier
 - Vit = hittar ingen trafikstrategi

Kommuner	Trafikstrategi, ja eller nej	Antogs?
Borgholms kommun	Nej, men cykelstrategi	2020
Emmaboda kommun	Nej, men gång- och cykelplan	2018
Hultsfreds kommun	Nej (finns dock ett trafikstrategisktliknande underlag som kommer arbetas in i ÖP framöver)	x
Högsby kommun	Nej, men cykelplan	2020
Kalmar kommun	Nej, men mobilitetsstrategi	2024?
Mönsterås kommun	Nej	x
Mörbylånga kommun	Nej	x
Nybro kommun	Nej, men cykelplan (kommer dock att arbetas in regionövergripande ÖP inför antagande 2026)	2015
Oskarshamns kommun	Nej, men cykelplan	2020
Torsås kommun	Nej, men gång och cykelplan	2020
Vimmerby kommun	Nej	x
Västerviks kommun	Ja	2013

2. Regional vägledning för jordbruksmark i samhällsplaneringen – Kalmar län

Porträttmålning

1. Hitta en partner
2. Tag penna och papper
3. Inled porträttmålningen, men ni måste rita med "fel" hand, ni får inte titta ner på erat egna papper och ni får inte heller lyfta pennan.

Aktiverande paus

1. Hur arbetar ni med jordbruksmark idag?
2. Fångar klassningsmodellen jordbruksmarkens värden?
3. Hur ser kommunerna på väsentligt samhällsintresse?
4. Hur kan vi hantera geografiska skillnader inom länet?

Workshop – Regional vägledning för jordbruksmark i samhällsplaneringen

3. Regionatlas Kalmar län

Varför existerar den här tjänsten?

A person wearing a pink beanie and a blue jacket is holding a vintage-style compass. The compass is open, showing a white face with black markings and a red needle. The person's hand is visible, holding the compass. The background is a blurred mountain landscape with green hills and a blue sky. The text "Vilka problem löser den?" is overlaid on the image in white.

Vilka problem löser den?

A person wearing a pink beanie and a blue jacket is holding a vintage-style compass. The compass is open, showing a white face with black markings and a red needle. The person's hand is visible, holding the compass. The background is a blurred mountain landscape with green hills and a blue sky. The text "Vad kan den visa?" is overlaid on the image.

Vad kan den visa?

Geografisk information över Kalmar län

Regionatlas Kalmar län syftar till att samla geografiska kunskapsunderlag och analyser, samt centrala indikatorer för regional utveckling.

Regionatlas Kalmar län är ett interaktivt verktyg, dvs. att kartan och knappar som finns har en funktion. I det övre högra hörnet går det att hitta fyra röda knappar med de mest centrala funktionerna. **Kartlager** öppnar en meny där det går att välja vilka lager som syns på kartan.

Förklaring öppnar ett fönster som förklarar kartlagrena som visas. **Om** öppnar ett fönster med information om innehållet i kartlagrena. **Rita** öppnar ett ritverktyg. **Skriv ut** öppnar ett fönster där det går att skriva ut kartan med valda lager. **Dela** öppnar upp ett fönster där det går att välja olika sätt att dela denna sida

Sortera...

Borgholm

Befolkning 2024: 10 666
Area (km2): 940

Emmaboda

Befolkning 2024: 9 006
Area (km2): 722

Högsby

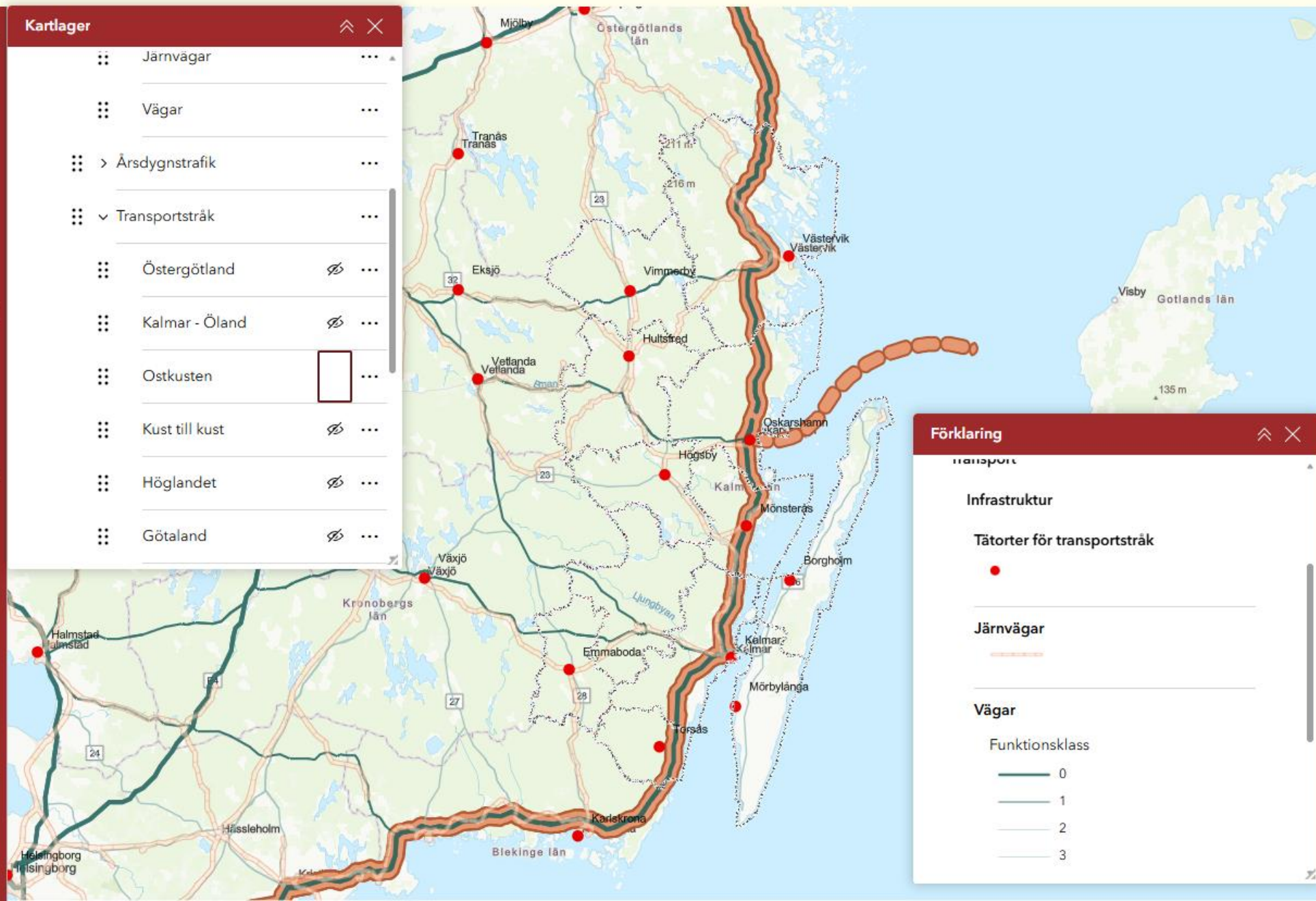
Befolkning 2024: 5 321
Area (km2): 803

Hultsfred

Kartlager

- Järnvägar
- Vägar
- > Årsdygnstrafik
- Transportstråk
- Östergötland
- Kalmar - Öland
- Ostkusten
- Kust till kust
- Högländet
- Götaland

Förklaring

transport

Infrastruktur

Tätorter för transportstråk

Järnvägar

Vägar

Funktionsklass

- 0
- 1
- 2
- 3

Regionatlas Kalmar län syftar till att samla geografiska kunskapsunderlag och analyser, samt centrala indikatorer för regional utveckling.

Regionatlas Kalmar län är ett interaktivt verktyg, dvs. att kartan och knappar som finns har en funktion. I det övre högra hörnet går det att hitta fyra röda knappar med de mest centrala funktionerna. **Kartlager** öppnar en meny där det går att välja vilka lager som syns på kartan. **Förklaring** öppnar ett fönster som förklarar kartlagrena som visas. **Om** öppnar ett fönster med information om innehållet i kartlagrena. **Rita** öppnar ett ritverktyg. **Skriv ut** öppnar ett fönster där det går att skriva ut kartan med valda lager. **Dela** öppnar upp ett fönster där det går att välja olika sätt att dela denna sida

Sortera...

Borgholm

Befolkning 2024: 10 666
Area (km2): 940

Emmaboda

Befolkning 2024: 9 006
Area (km2): 722

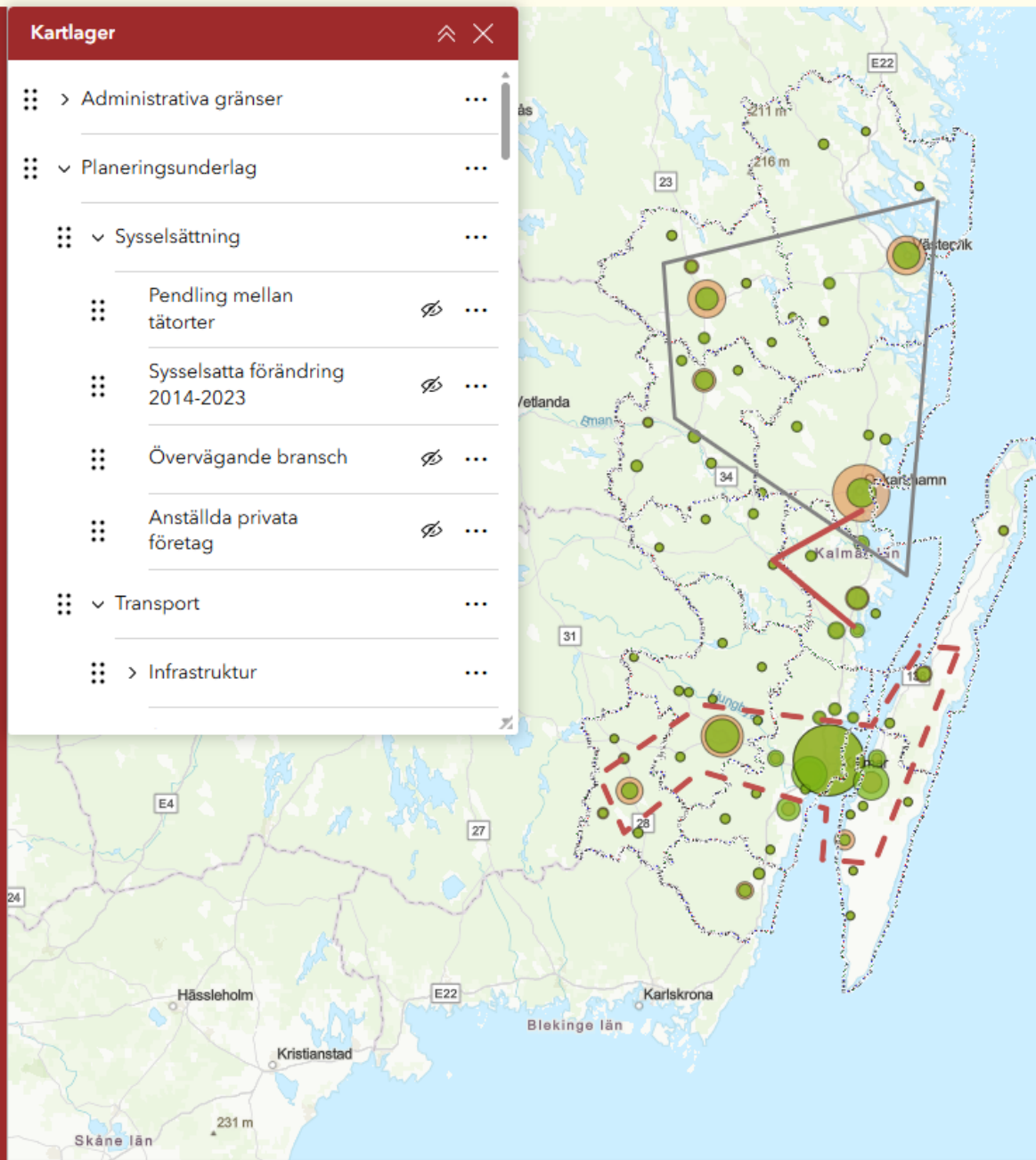
Högsby

Befolkning 2024: 5 321
Area (km2): 803

Hultsfred

Kartlager

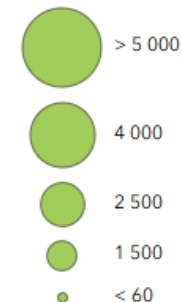
⋮	> Administrativa gränser	...
⋮	▼ Planeringsunderlag	...
⋮	▼ Sysselsättning	...
⋮	Pendling mellan tätorter	⌕ ...
⋮	Sysselsatta förändring 2014-2023	⌕ ...
⋮	Övervägande bransch	⌕ ...
⋮	Anställda privata företag	⌕ ...
⋮	▼ Transport	...
⋮	> Infrastruktur	...

Förklaring

Antal utpendiare

Utpend

Antal inpendlare

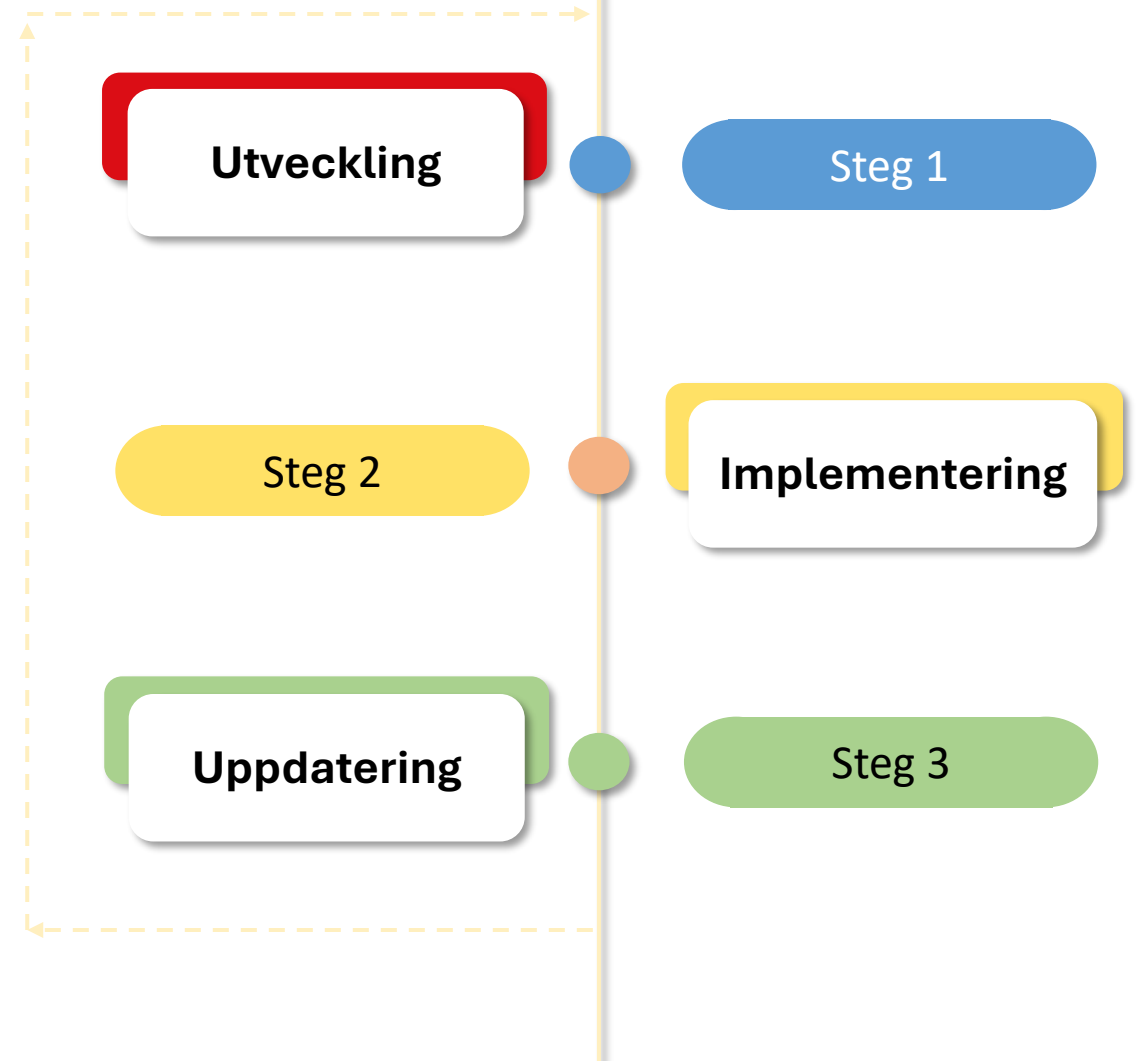
Inpend

<https://arcg.is/Xm0803>

Demovisning

regionkalmar.se

Framåt?

regionkalmar.se

Tack!

william.wirsen@regionkalmar.se

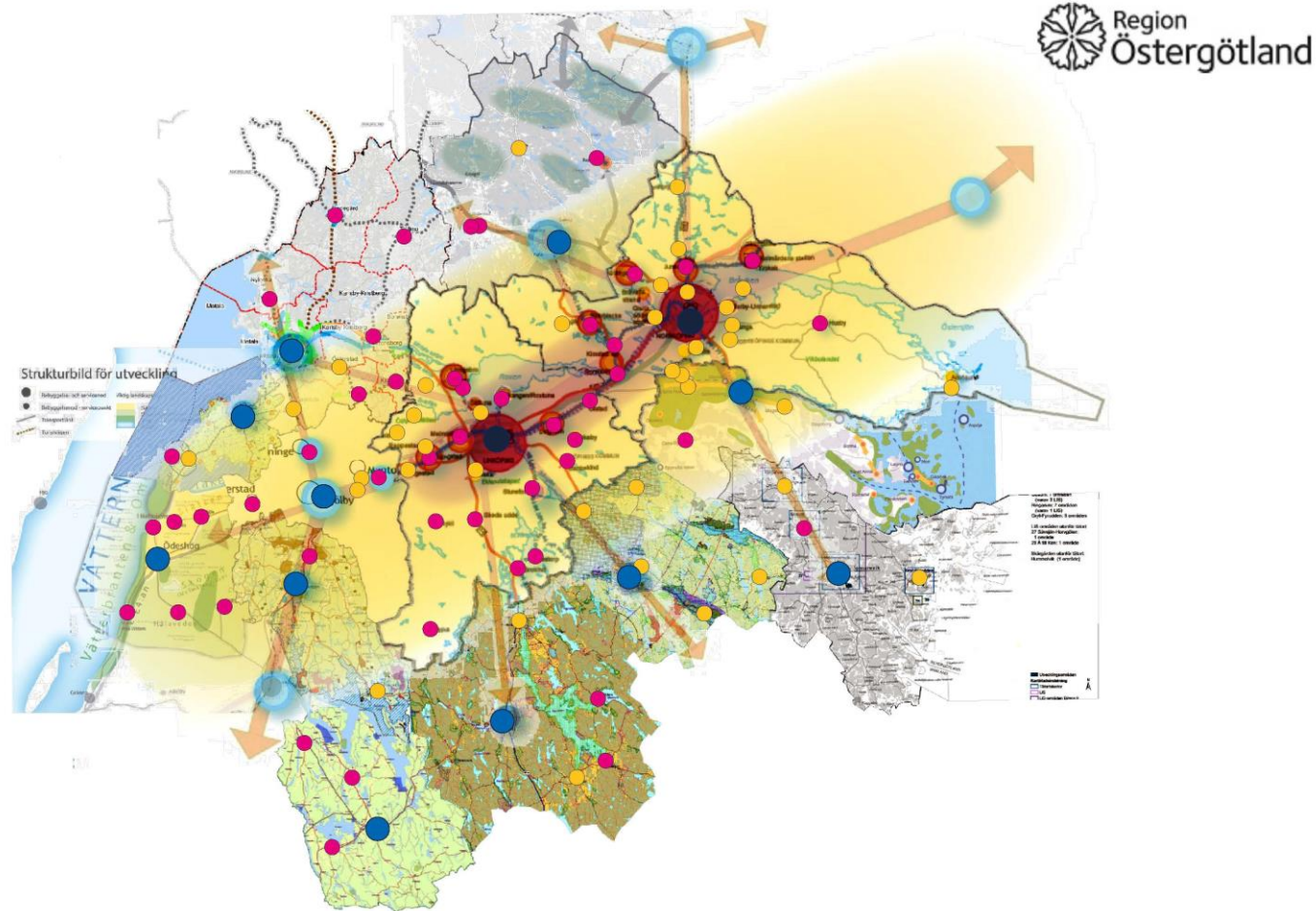
Lunch 11:45-12:45

regionkalmar.se

4. Region Östergötland berättar om sin rumsliga resa

Regional planering i Östergötland

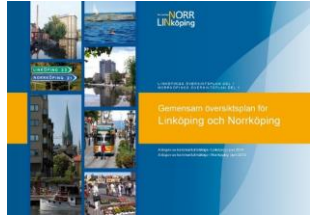
Linus Johnson, strateg regional planering
Linus.johnson@regionostergotland.se

~2018, sammanställning av kommunala inriktningar

Regional utvecklingsplanering i Östergötland

2010

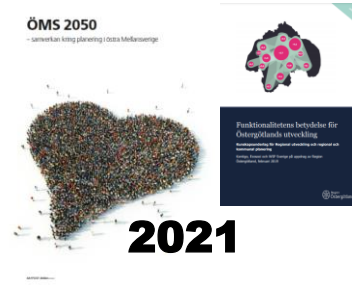
2014

2016

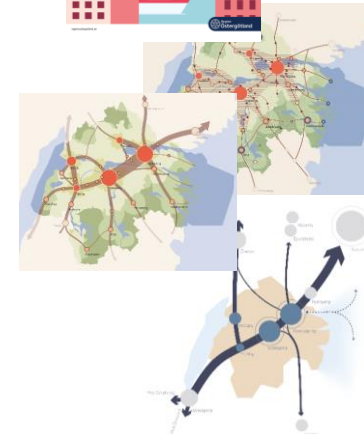
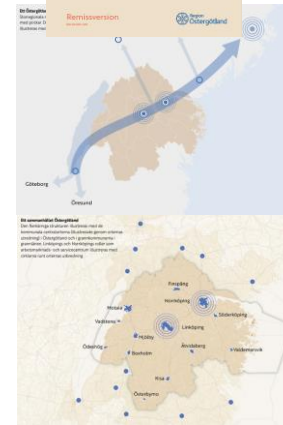
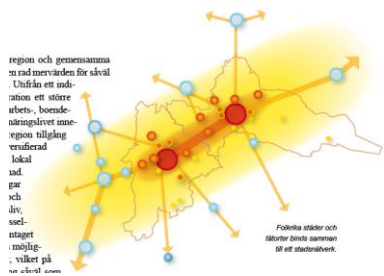
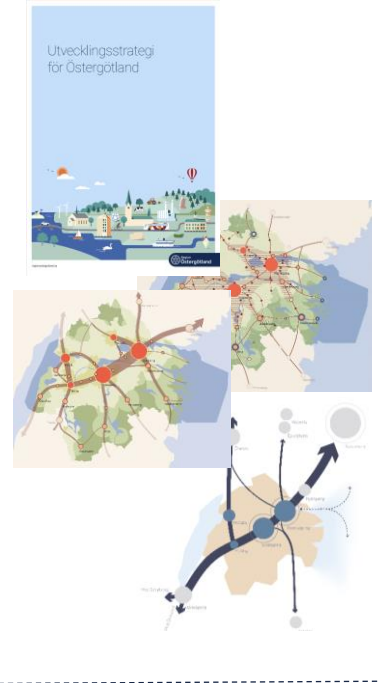
2021

2024

2025

Staten ser ökat behov av regionala perspektiv i samhällsplaneringen

Bostadsförsörjningskommitténs betänkande SOU 2015:59

Regional planering införs i PBL 2018

Region Halland hemställer och blir regionplaneupprättare 2022

*Gärna regional (rumslig) planering, men
ingen plan för regional (fysisk) planering*

*Det regionala utvecklingsuppdraget kommer
fortsätta utgöra mandatet för regional
(rumslig) planering i Östergötland*

*(2019, beslut i Trafik- och
samhällsplaneringsnämnden)*

Regionens uppdrag

Region Östergötland jobbar med regional planering utifrån rollen som regionalt utvecklingsansvarig.

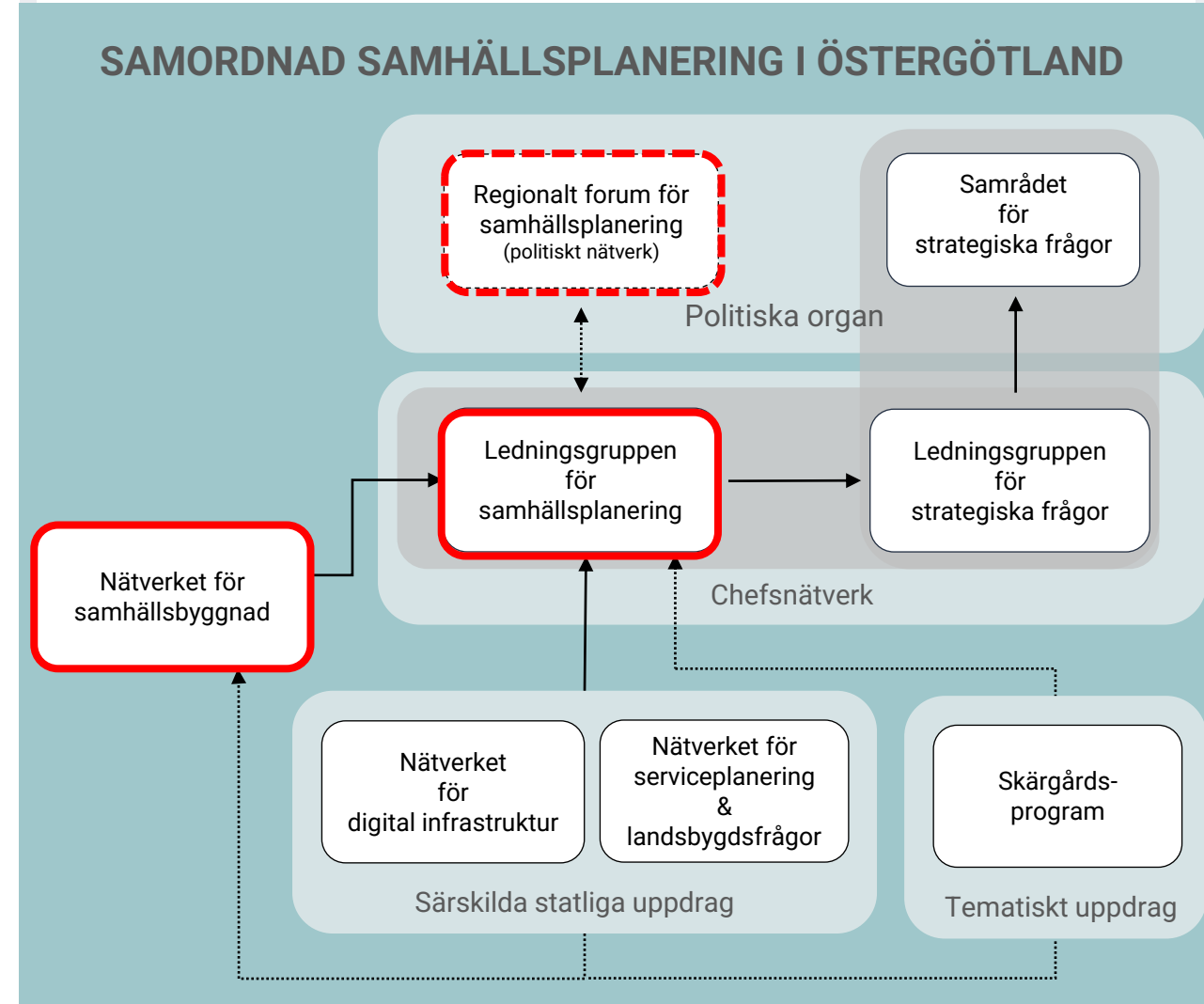
Uppdraget regleras i:

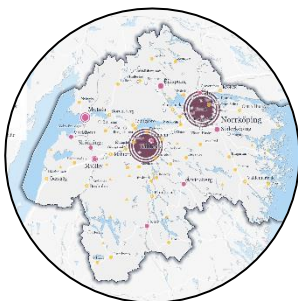
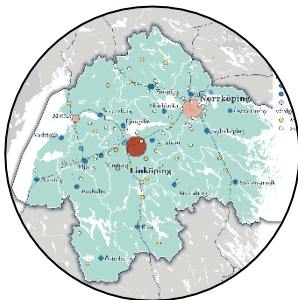
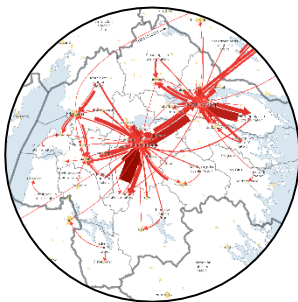
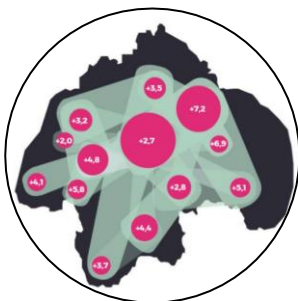
- *Lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630)*
- *Förordningen om regionalt tillväxtarbete (2017:583)*
- *Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030 (skr. 2020/21:133)*

Samordnad samhällsplanering

- För att Region Östergötland och länets 13 kommuner ska vara samordnade i olika samhällsplaneringsfrågor.
- Samrådsstrukturen benämns *Samordnad samhällsplanering i Östergötland*, och har i sin nuvarande form funnits sedan 2019.
- Strukturen består av tre nivåer med politiska forum och tjänstepersonsforum (chefstjänstepersonsnätverk och sakområdesnätverk)
- Syftet med samrådsstrukturen är att **öka samverkan, stärka dialogen** i samhällsplaneringsfrågor, både regionala och mellankommunala frågor samt **bidra till erfarenhetsutbyte** mellan kommunerna inom planering.

Funktionalitetens betydelse för Östergötlands utveckling

- Vilken potential frigörs om samband och samspel mellan kommuner och orter förstärks?
- Hur påverkas sociala och miljömässiga aspekter?

Det funktionella Östergötland

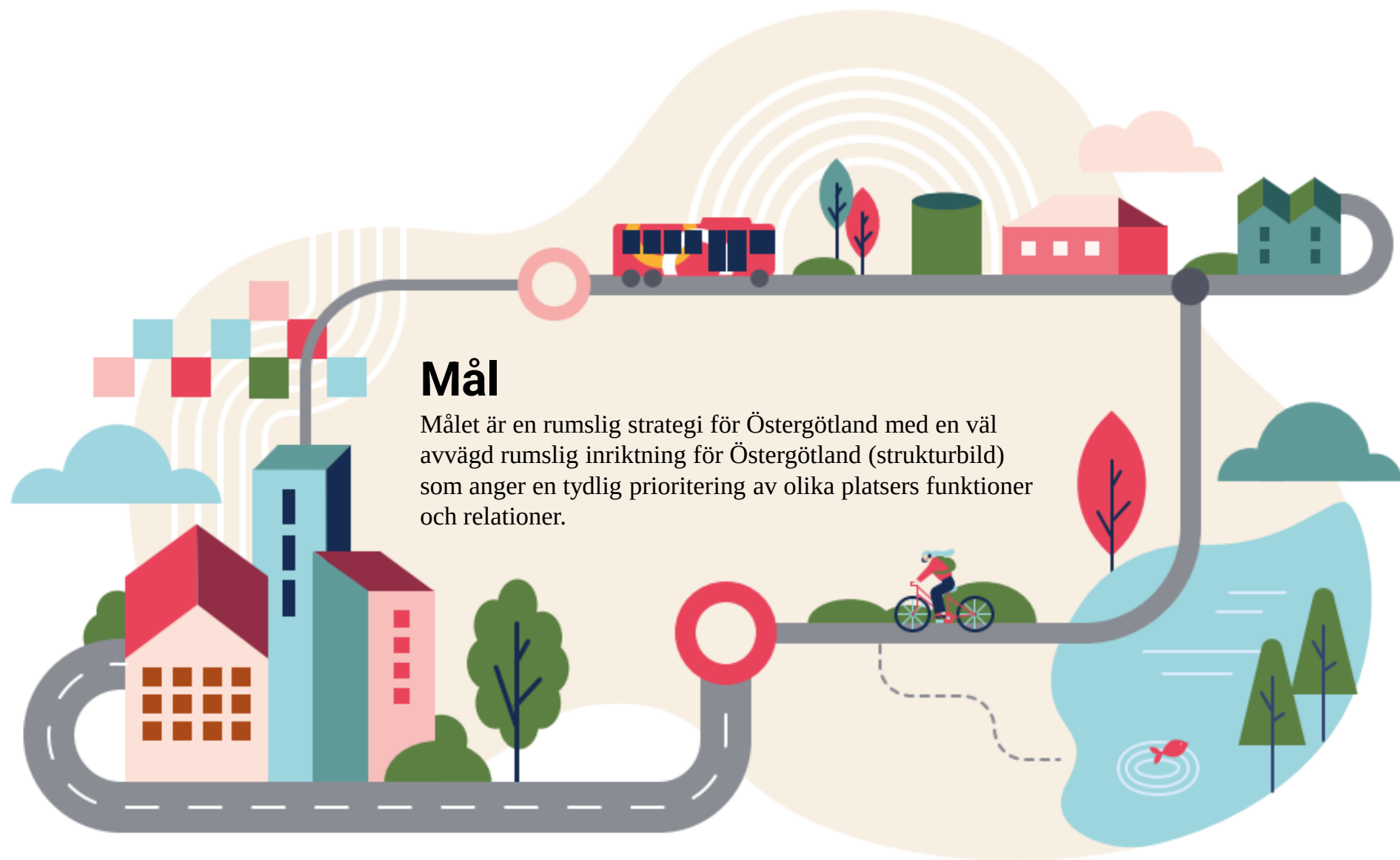
- En samlad bild och analys av funktionella samband mellan orter i Östergötland och kringliggande län
- Vilka funktioner har olika orter och hur kan funktionaliteten förstärkas?

Hälso- och sjukvårdens rumsliga dimensioner

- Kartläggning av hälso- och sjukvårdsinrättningar
- Analys av ortsfunktioner samt verksamheternas roll och strukturerande verkan ur ett samhällsplaneringsperspektiv

Handels geografi i Östergötland

- Kartläggning och analys av detaljhandelns lokalisering
- Vilka platser har en regional eller delregional funktion som handelsnod?

Mål

Målet är en rumslig strategi för Östergötland med en väl avvägd rumslig inriktning för Östergötland (strukturbild) som anger en tydlig prioritering av olika platsers funktioner och relationer.

Syfte

1

Utgöra det rumsliga perspektivet i Region Östergötlands alla regionala styrdokument och därmed stärka Region Östergötlands roll som samhällsbyggare genom ett konsekvent rumsligt agerande i bland annat hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken.

2

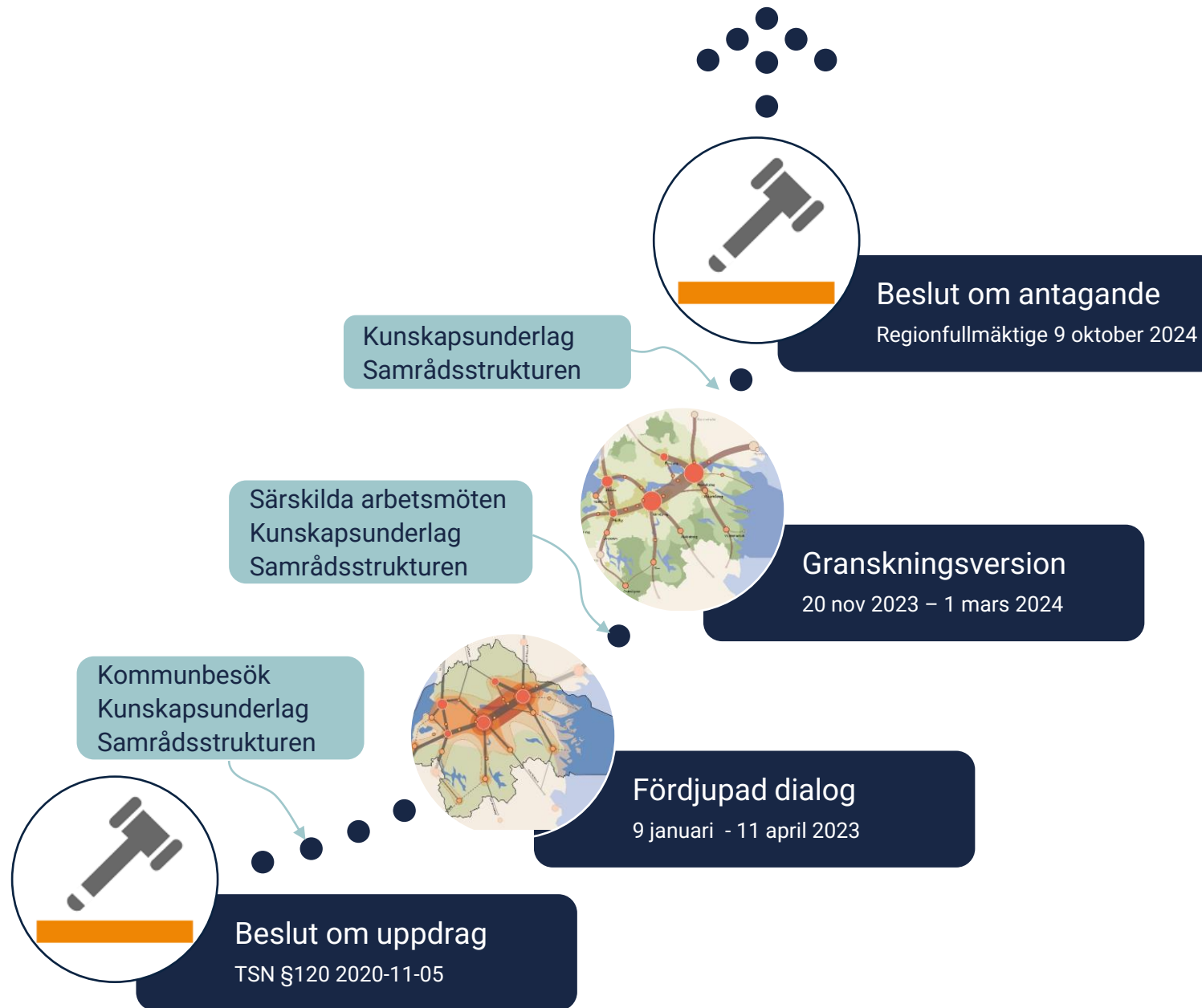
Utgöra vägledande underlag för kommunernas arbete med regionala och mellankommunala utvecklingsfrågor i framför allt den kommunala fysiska planeringen.

3

Utgöra underlag för Region Östergötlands agerande i kommunala och andra planprocesser.

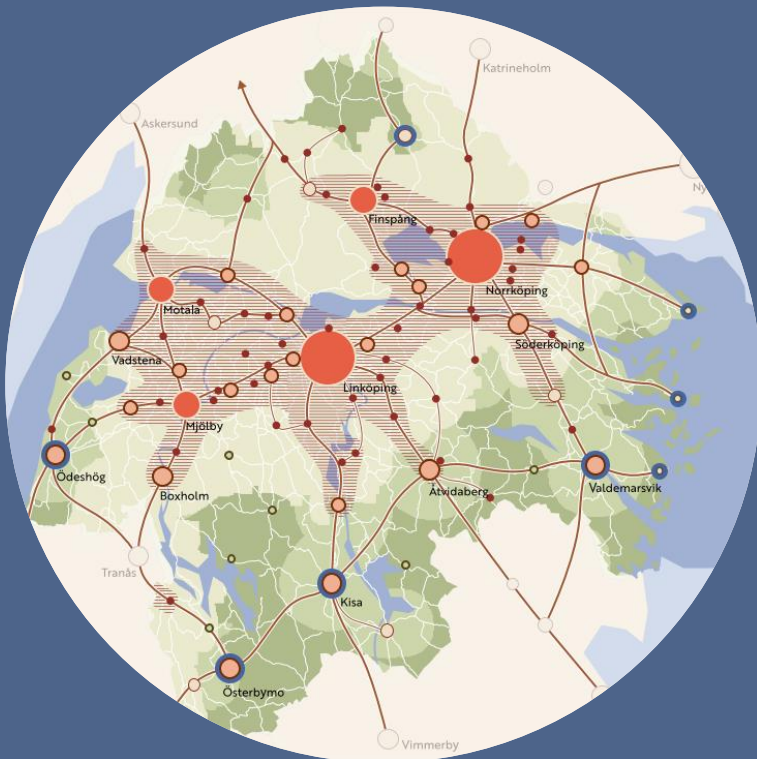

Process

Strukturbilder

Knyt samman Östergötland

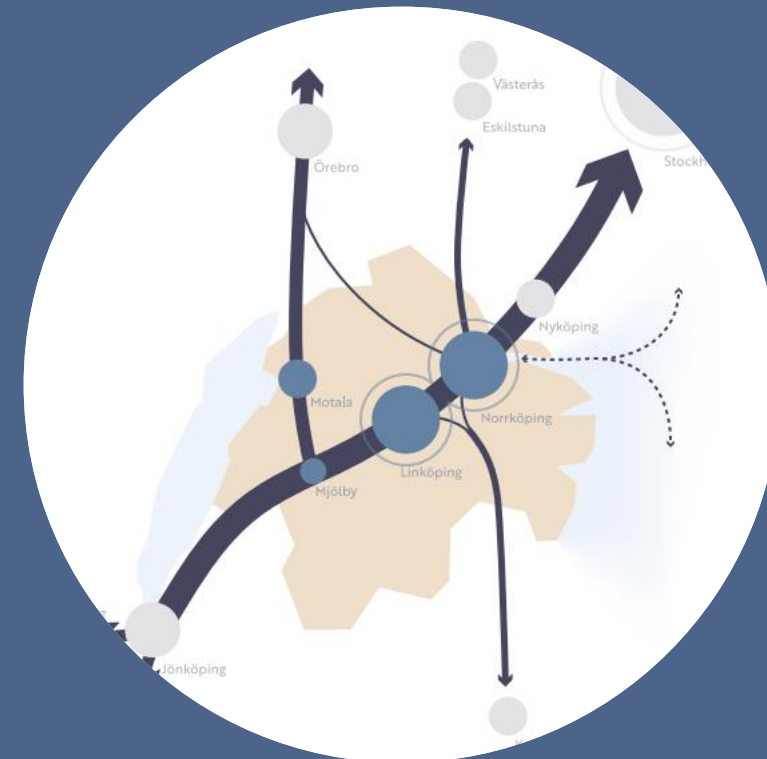
Närgeografisk strukturbild

Knyt samman Östergötland

Regional strukturbild

Ta tillvara Östergötlands goda läge

Storregional strukturbild 2050

Slutsatser från utvärdering av processen

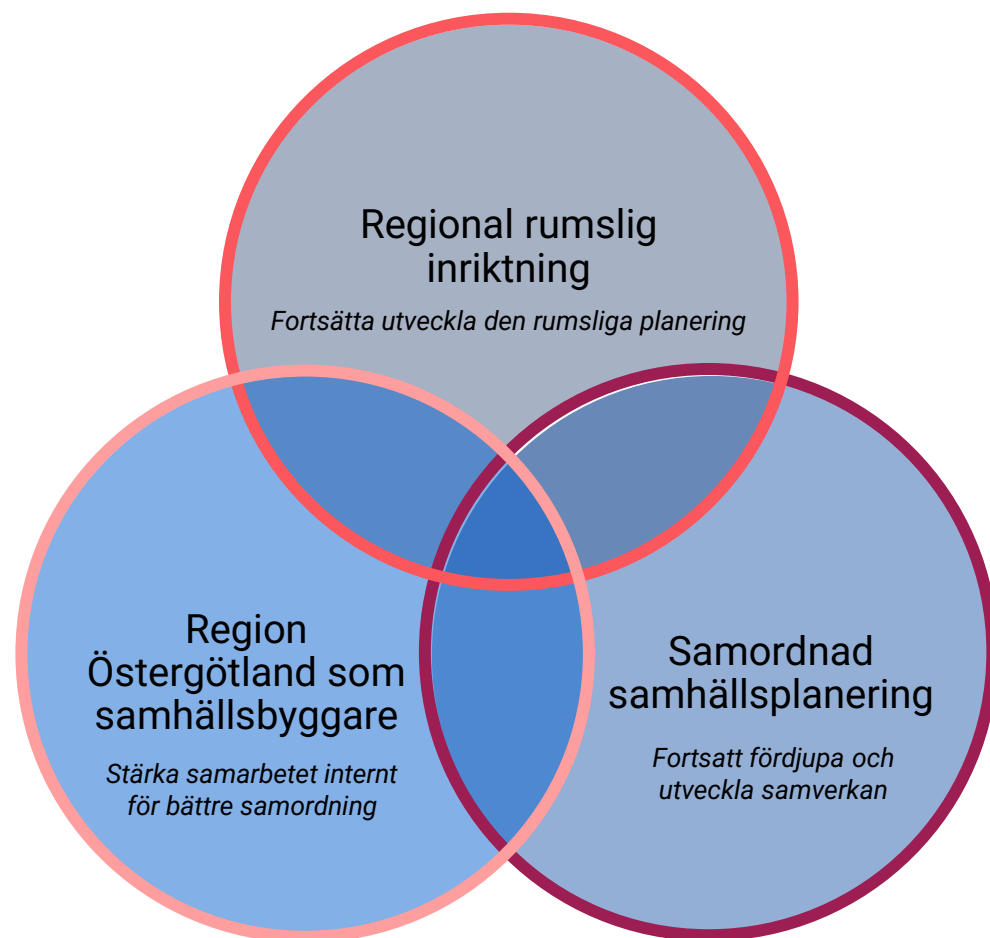
- Uppföljning av process för Rumslig strategi i likhet med strukturbildsarbetet 2016
- Har vi gått i rätt riktning?
 - Erfarenheter att ta med i löpande arbete, i samverkan och i kommande processer
- Blekinge tekniska högskola (BTH) och Centrum för kommunstrategiska studier (CKS) vid LiU
- Intervjuer av tjänstepersoner i Samhällsbyggnadsnätverket och Ledningsgruppen för samhällsplanering
- Totalt 12 kommuner är representerade (alla är tillfrågade)

MEDSKICK FRÅN RAPPORTEN

- Den etablerade samrådsstrukturen har varit ett viktigt stöd i framtagandet av rumslig strategi
- Processens upplägg har stärkt samverkan – men fortsatt tydlighet behövs
- Förvaltning av förtroende och relationer kräver kontinuitet och bredd
- En inkluderande struktur kräver balans mellan små och stora kommuner
- Den rumsliga strategins legitimitet beror på hur den integreras framåt
- Samrådsstrukturens potential begränsas av otydligt informationsflöde

Det regionala planeringens tre delar

MÅLBILD UTVECKLING REGIONAL PLANERING

Målet är en väl samordnad och avvägd samhällsplanering i Östergötland, inklusive ett tydligt regionalt perspektiv med bred acceptans i flernivåstyrningen. Vägen dit går genom fördjupad samverkan, samplanering med tydlig regional rumslig inriktning som successivt fördjupats.

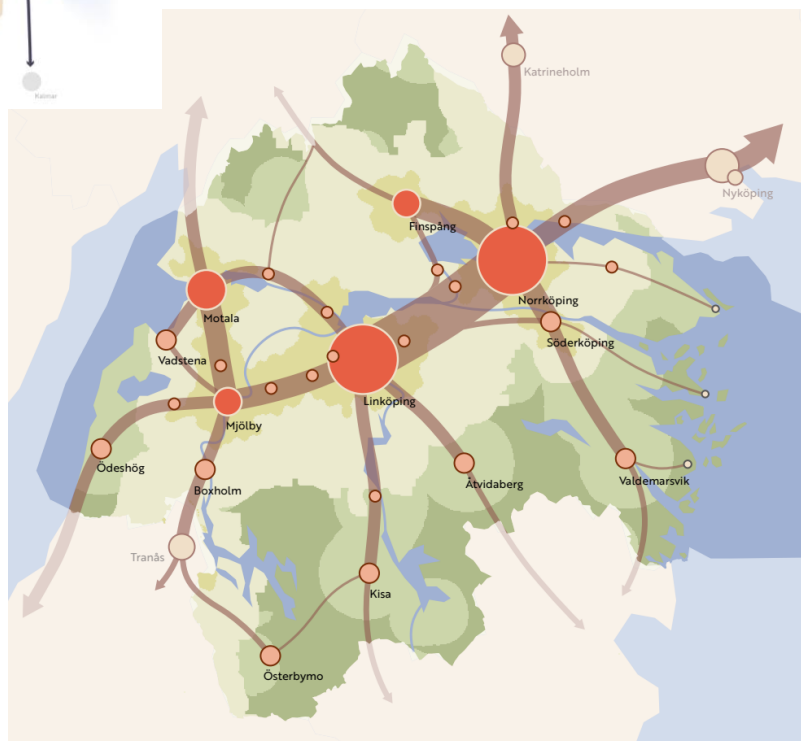
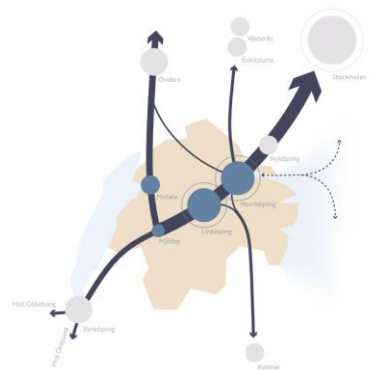
(2025, beslut i Trafik- och samhällsplaneringsnämnden)

Arbetet framåt

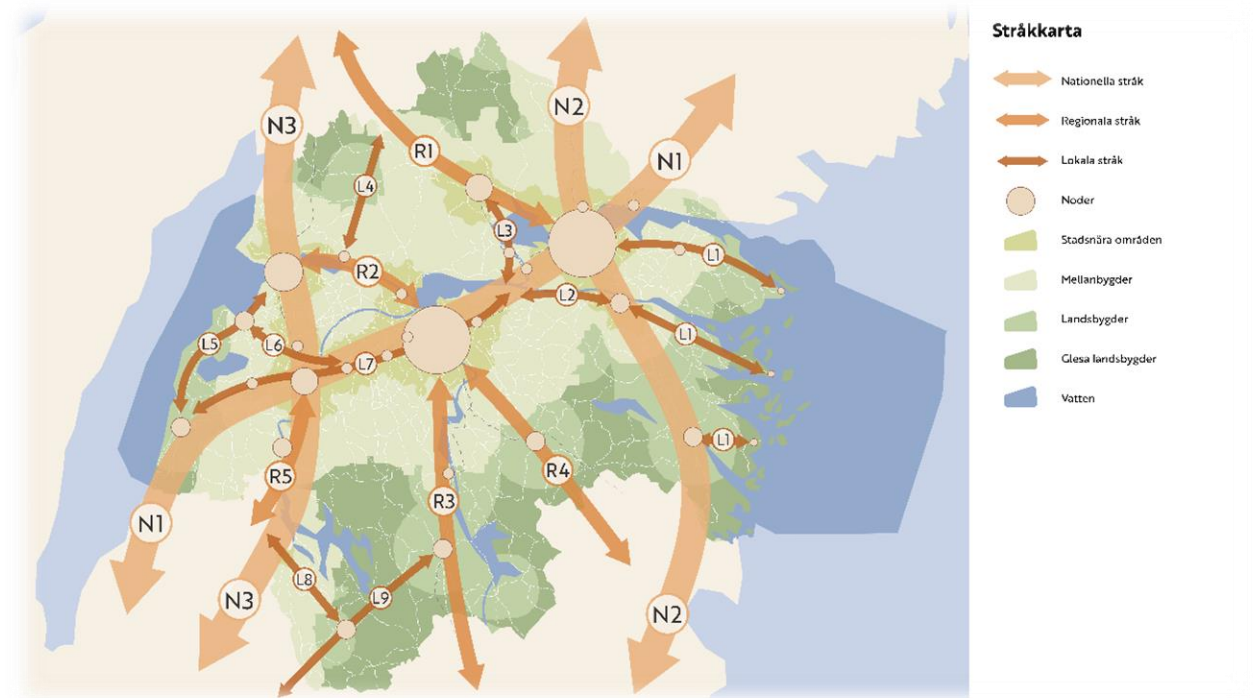
- Fortsätta utveckla och stärka samverkansstrukturen i Östergötland
- Fördjupningsuppdrag utifrån Rumslog strategil
 - Geografiska fördjupningar med olika frågeställningar och behov av arbete beroende på geografi
- Part i Tillväxtverkets regeringsuppdrag om stöd till regional planering, på så sätt att visa på arbetssätt i Östergötland.
 - Planering en fråga som mycket väl går att arbeta med inom ramen för det regionala utvecklingsuppdraget, inte enbart genom regionplan.

Storregional strukturbild

Regional strukturbild

Stråkkarta,
Förslag till Länstransportplan
för Östergötland 2026-2037

5. Hållbart engagemang för samverkan HESA-enkät 2025 Resultatpresentation

Syfte

Våra samarbetspartners upplevelse av hur samverkan med oss fungerar, både övergripande och i specifika nätverk och samarbeten

- Följa nyttan av vårt arbete och utvecklingen över tid
- Utveckla både arbetssätt och enskilda nätverks innehåll och funktion

Målgrupp

Deltagare i nätverk som samordnas av RUF inom områdena: Näringsliv, Kultur, Besöksnäring, Folkhälsa, Kompetensförsörjning mm.

Metod

- Årlig mätning via webbenkät med ett fåtal frågor med fasta svarsalternativ och anonyma svar. Sedan 2023 finns en öppen fråga
- Enkäten ger ett resultat för respektive nätverk, som också aggregeras till ett övergripande index (HESA). Alla frågor och alla nätverk har samma vikt
- Mätningen gjordes i oktober 2025. Totalt har det deltagit 11 nätverk.
- Resultaten presenteras med start i slutet av november
- Hantering av resultat i nätverken via samordnare under december / januari

Index för Hållbart engagemang för samverkan (HESA-enkät)

Varför denna enkät?

Regional utveckling handlar om samverkan. Det är navet i allt vi gör och nyckeln till framgång för länets utveckling.

Vi vill därför med hjälp av en anonym enkät ta reda på **hur våra samarbetsparter uppfattar samverkan med oss**, både övergripande och i specifika nätverk och samarbeten.

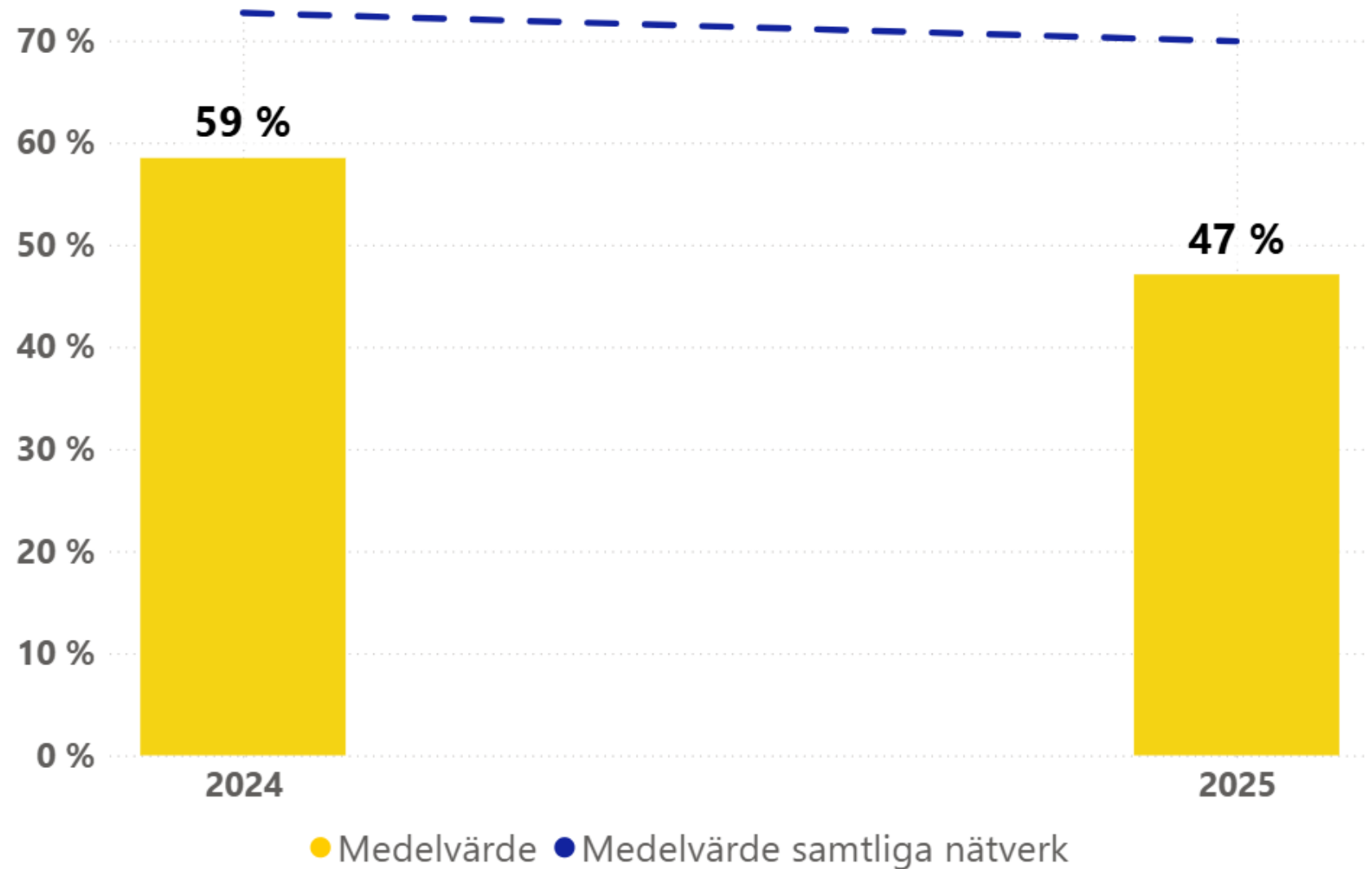
Enkätresultaten kommer att användas som **grund till förbättringsarbete** och gör det samtidigt möjligt att följa nyttan av vår samverkan och utvecklingen över tid.

Vad blev resultatet?

Svarsfrekvens:

Svarsfrekvensen
är det viktiga.

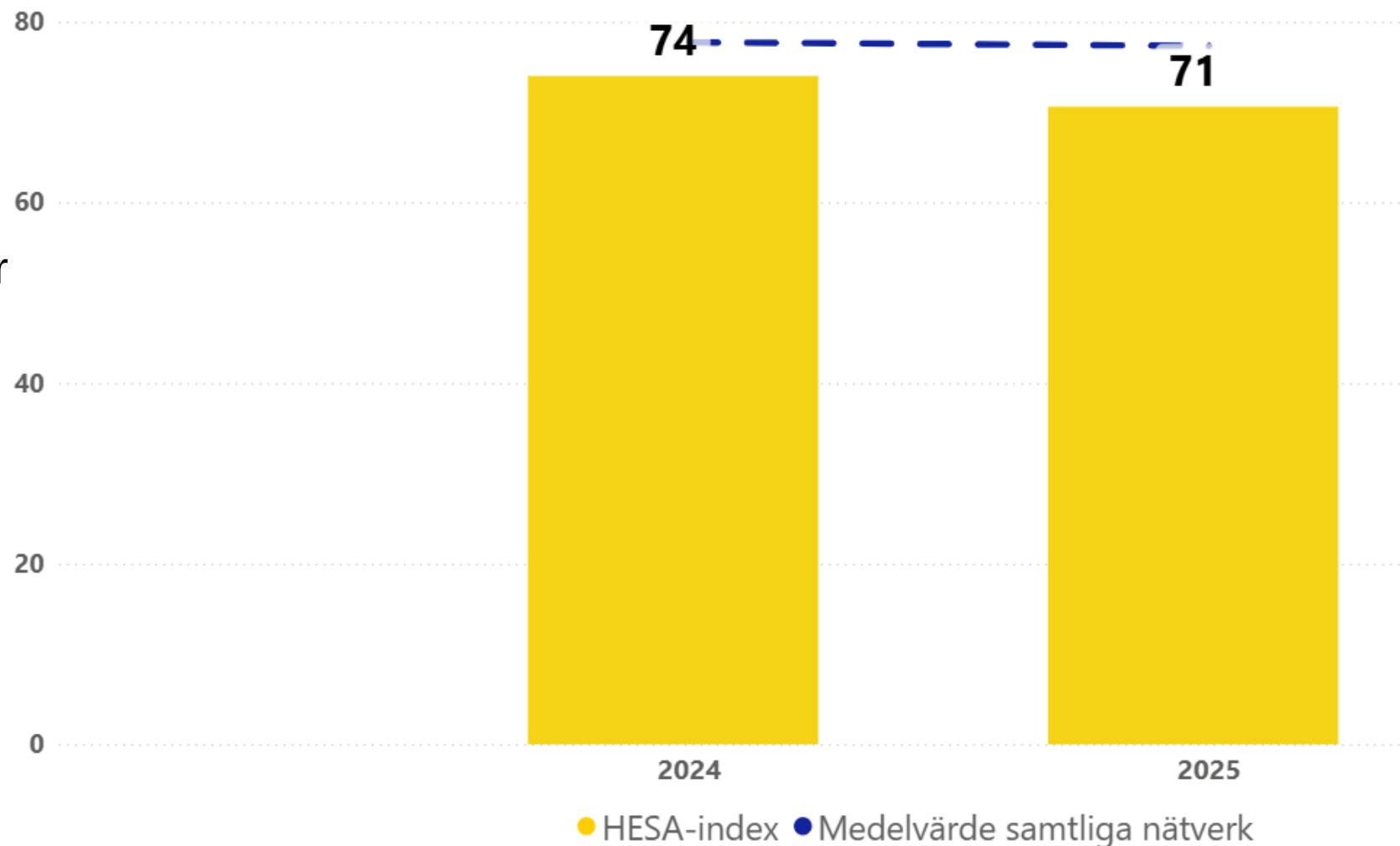
Den är ett viktigt
underlag för vårt
förbättringsarbete.

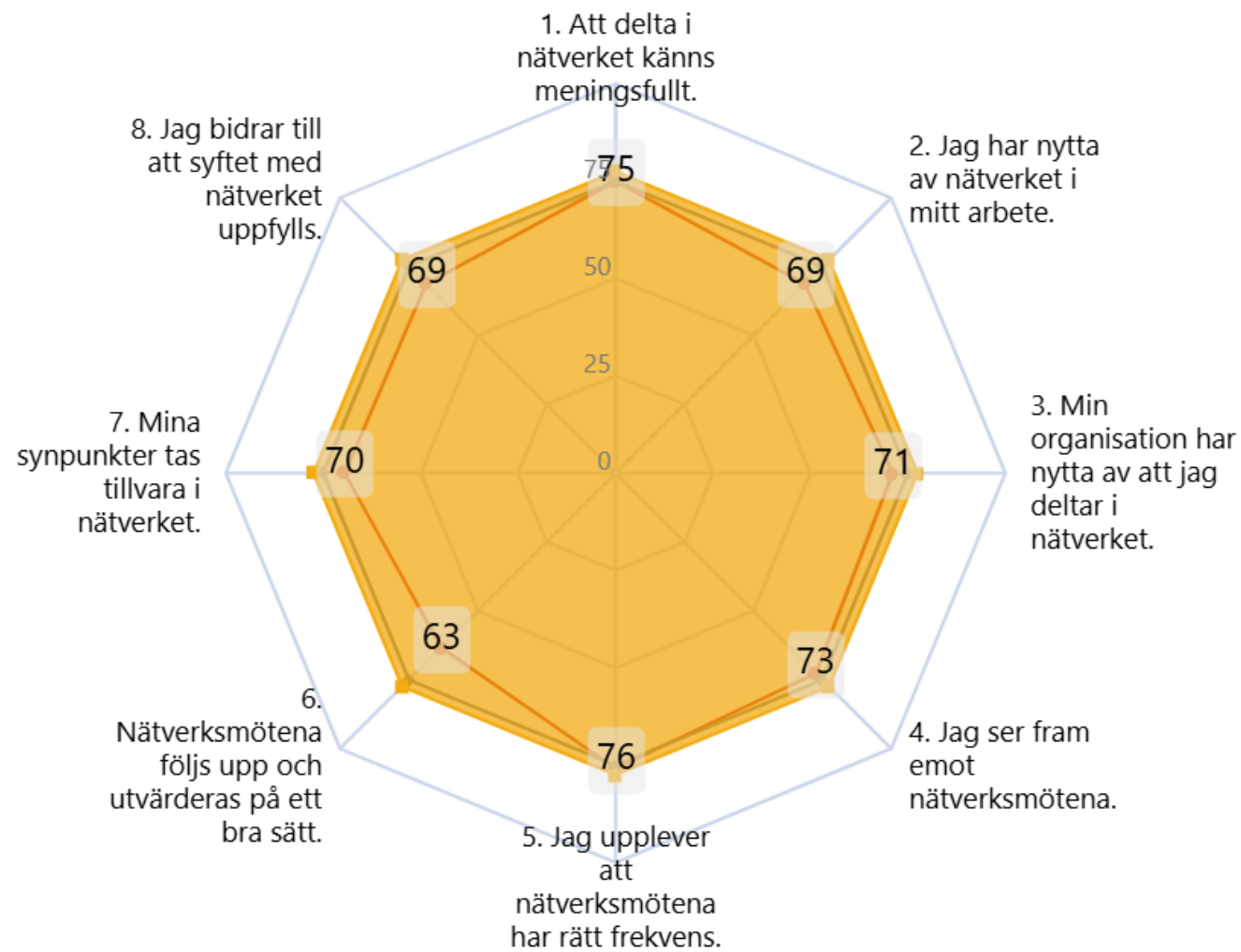
Vad blev resultatet?

HESA-index:

Är det samlade värdet för nätverken avseende upplevt engagemang för samverkan.

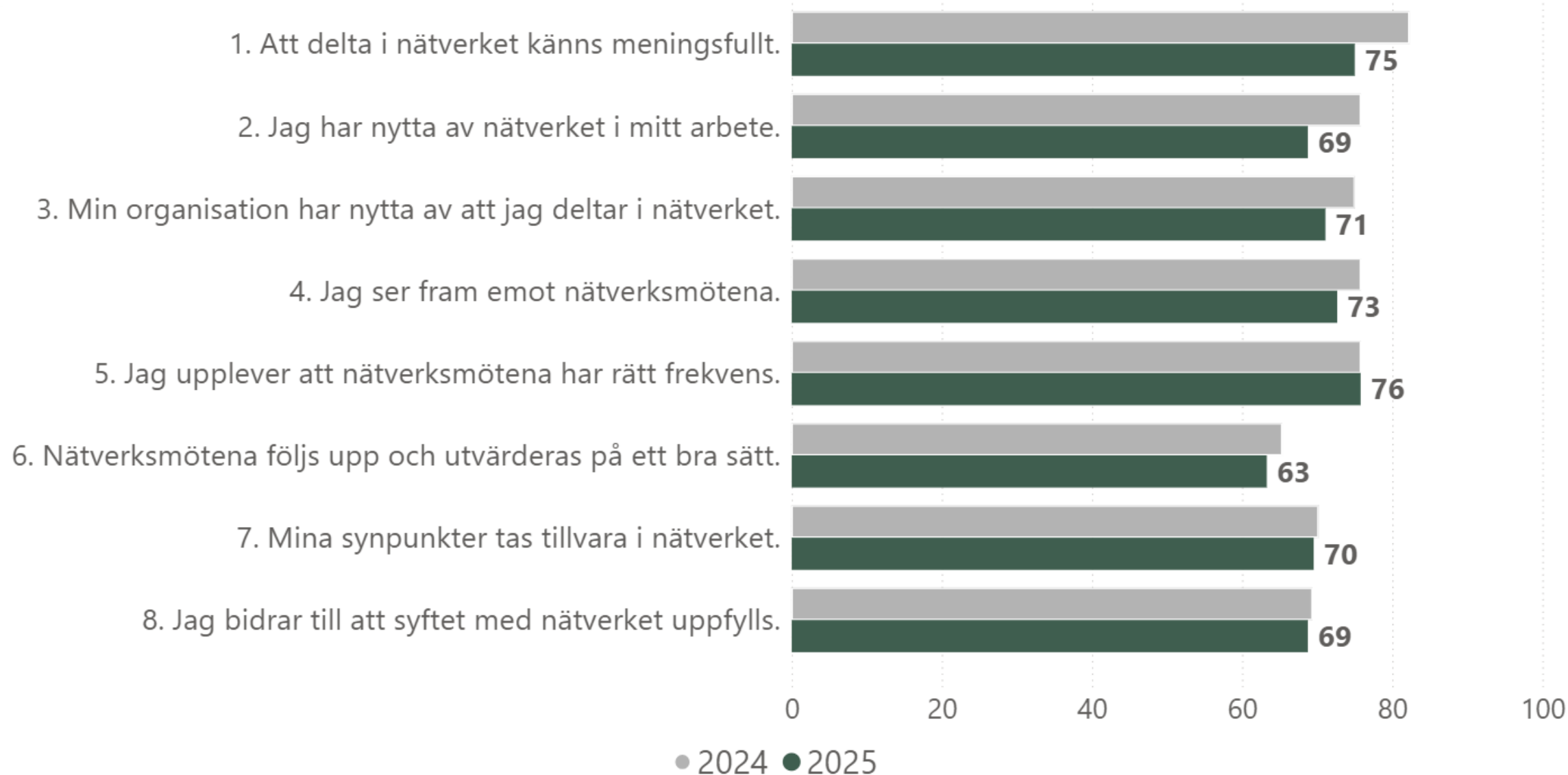
Definition och indexvärde

Legend

—●— Medelvärde — Median ● Medelvärde samtliga nätverk

Resultat – Per fråga

Index över tid

Öppna svar och reflektioner för framtiden

- Nätverksträffarna upplevs som viktiga för **kunskapsinhämtning**
- Ger plats för dialog
- Bidrar till en ökad förståelse mellan aktörer och kommuner i länet

Öppna svar och reflektioner för framtiden

- **Sammanläggningen** av Strukturbild och TIR riskerar att göra mötena för omfattande
- Nätverksträffarna är ibland förutsägbara, **externa föreläsare** föreslås
- Det efterfrågas en **tydligare kommunikation** från regionens sida om syftet med dialogerna
- **Diskussionerna och informationsutbytet** uppskattas, men flera upplever att det sällan leder till konkreta effekter eller förändringar i praktiken.

6. Hur utvecklar vi vårt gemensamma nätverk?

menti.com
4122 2616

Fråga 1

Vad är viktigast för dig att få ut av nätverket?

menti.com
4122 2616

Fråga 2

Vilka upplägg önskar du för mötena framöver?

menti.com
4122 2616

Fråga 3

Vilka frågor är viktiga för er just nu?

7. Hur gick det med den regionala utvecklingsstrategin?

Agenda 2030

EU:s prioriteringar för 2024–2029

Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030

Regional utvecklingsstrategi Kalmar län – med utblick mot 2040

Kraftsamlingsområde:

Goda och jämlika livsvillkor

Målbilder:

God, jämlik och jämställd hälsa

Tillgängligt kulturutbud och en meningsfull fritid

Goda möjligheter för delaktighet i samhället

Kraftsamlingsområde:

Hållbara och attraktiva livsmiljöer

Målbilder:

Miljö i balans

Mångfald av livsmiljöer i städer och landsbygder

God tillgänglighet som skapar värde för människor och företag

Kraftsamlingsområde:

Konkurrenskraft och innovativt näringsliv

Målbilder:

Ökad förnyelse- och omställningsförmåga

Ökad internationalisering

Utbildad arbetskraft efter arbetsgivares behov

Regionala tematiska strategier, handlingsplaner och program

Kommunala översiktsplaner

8. Hur gick det med den regionala utvecklingsstrategin

36 inkomna yttranden

76 sidor

Hittills 299 synpunkter

Hultsfred, Oskarshamn, Vimmerby och Västervik har haft dialog kring gemensamt yttranden.

Oskarshamn har haft intern remissrunda

Strategin **har starkt stöd** i sina övergripande mål och inriktning.

Inkomna yttranden

regionkalmar.se

Tema	Exempel på kommentarer
Helhet och riktning	Strategin har tydlig målbild, hållbarhetsfokus och gemensam riktning.
Samverkan	Den breda processen och dialogen uppskattas.
Hållbarhet och klimat	Ses som en styrka att det är ett genomgående tema.
Kultur och landsbygd	Att kulturens roll stärks och landsbygden lyfts ses som positivt.
Utbildning och kompetensförsörjning	Flera kommuner välkomnar fokus på utbildning och arbetsmarknad.
Strukturbildsarbetet	Processen har ökat samsyn mellan kommuner och region.
Social hållbarhet	Fokus på jämlika livsvillkor och delaktighet uppskattas.

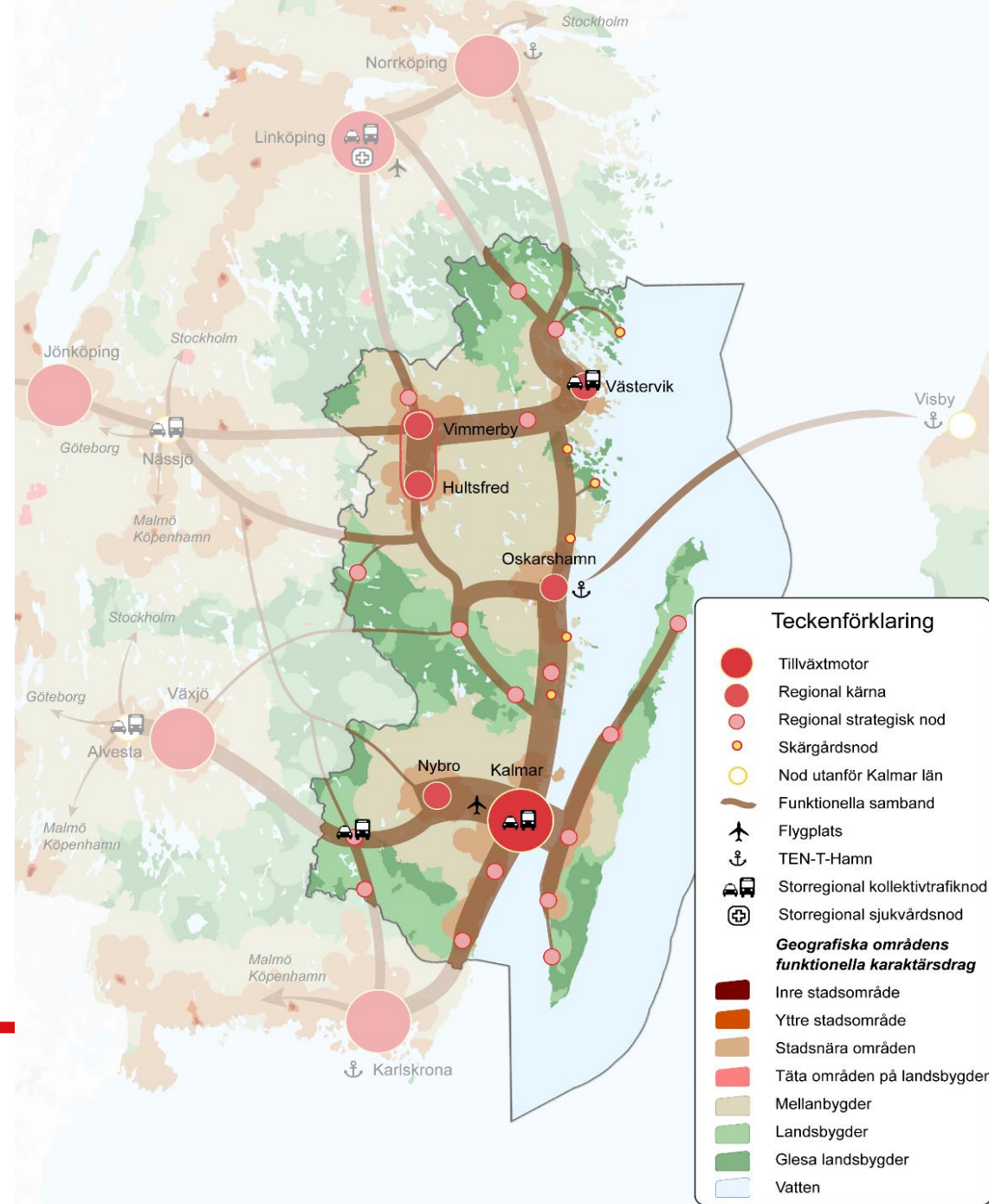
Det som upplevs som positivt

Genomförande och ansvar	⚠ Delvis	Behöver tydligare indikatorer och ansvarsfördelning
Infrastruktur	✅ Uppfyllt	Tydligt genom strukturbilden och livsmiljöavsnittet
Landsbygder	⚠ Delvis	Finns med, men mer operativt stöd efterfrågas
Klimat, vatten, beredskap	✅ Uppfyllt	Mycket väl integrerat
Näringsliv & innovation	✅ Uppfyllt	Stark koppling till digitalisering och Linnéuniversitetet
Kultur & utbildning	✅ Uppfyllt	Integrerat i mål och delmål
Totalförsvar & robusthet	✅ Uppfyllt	Nämns explicit
Geografisk balans	⚠ Delvis	Södra länet fortsatt starkt framträdande

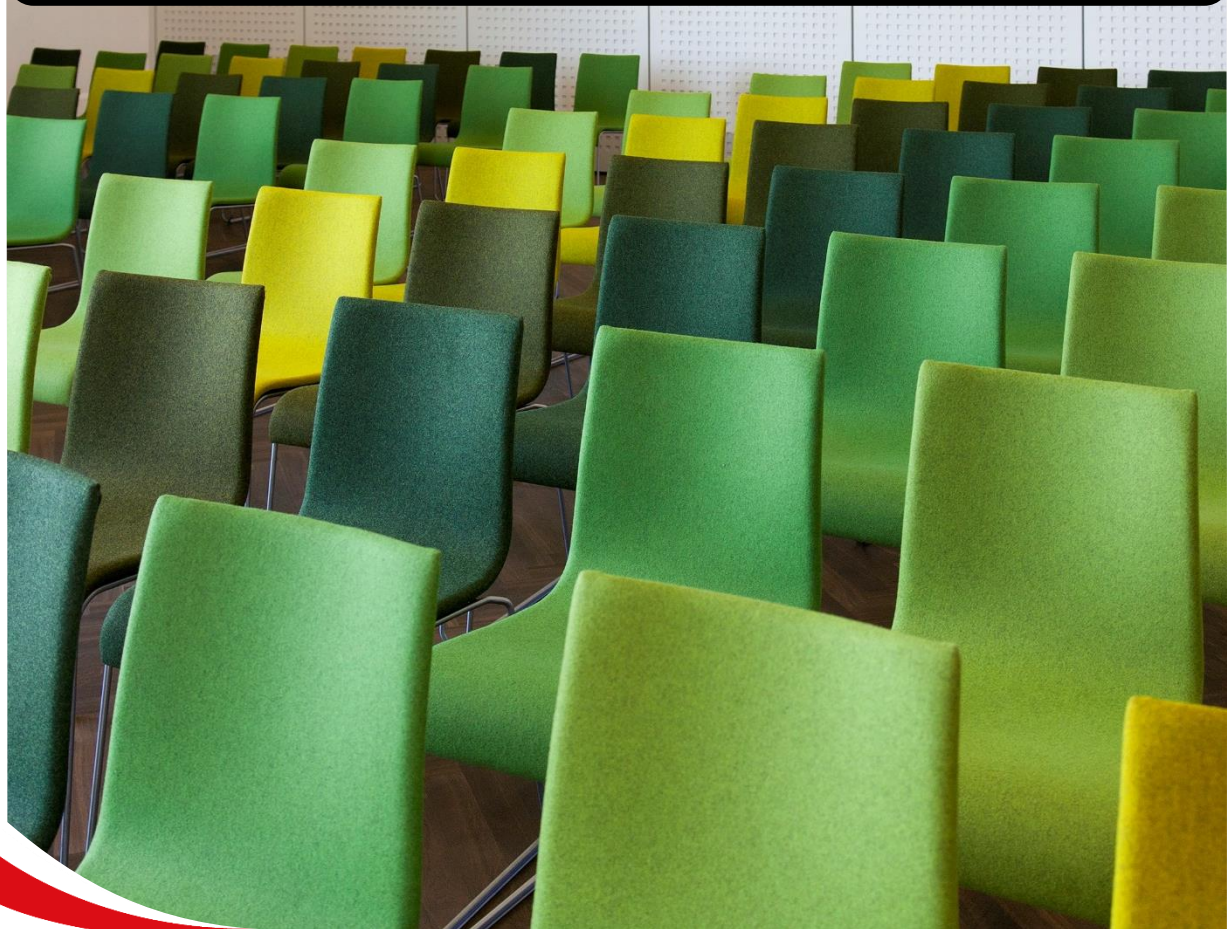
Koppling av yttranden och strategin

1. **Västervik-Oskarshamn** - Funktionellt samband stärks ett snäpp i styrka till 3/5
2. **Nässjö** tillkommer som storregional kollektivtrafiknod
3. **Linköping** tillkommer som storregional sjukvårdsnod
4. **Degerhamn** kvarstår som regional strategisk nod – Dess betydelse för industri tydliggörs i text på s.9
5. **Mörbylånga-Degerhamn** - Funktionellt samband sänks ett snäpp till 1/5
6. **Blomstermåla** – Justeras till sitt rätta läge
7. Samtliga **geografiska områdens funktionella karaktärsdrag** redovisas i legend.
8. Edsbruk utgår som regional strategisk nod
9. Överum och Ankarsrum tillkommer som regionala strategiska noder

Ändringar i regional strukturbild Kalmar län 2040

Formell inbjudan kommer ett par veckor innan mötet.
Lägg själva in block i kalendern fram till dess!

20 maj

Förmiddag Agenda 2030, eftermiddag
nätverksträff.

Plats: Kalmar Länssjukhus, Lokal Vasasalen

1 oktober

*Plats: Oskarshamns sjukhus, Lokal Blå
Jungfrun*

3 december

*Plats: Oskarshamns sjukhus, Lokal Blå
Jungfrun*

Nätverksmöten 2026

Utcheckning - Införlivades dina förväntningar på dagen?

Vi rundar av dagen med gemensam fika i restaurangen

Tillsammans
för ett **friskare**
tryggare och
rikare liv